

Cape Town 2022 specializált bélyegvilágkiállítás

Az afrikai kontinens első FIP védnökséggel rendezett nemzetközi kiállításának eredeti jelentkezési határideje még 2020 májusában volt, de a Covid járvány miatt a kiállítást több, mint másfél évvel idén novemberre elhalasztották, így a jelentkezések végül csak idén év elején zárultak.

A jelentkezések és a felkészülés megkönnyítésére a kiállítás külön szabályzata, az un. IREX, magyarra fordítása még 2019-ben megtörtént, ám ezt az új határidők miatt év elején egyszer még frissítenem is kellett. Nemzetközi kiállítóink számára jó példaként e kétnyelvű fordítás honlapunkon utólag, ma is megtalálható. Kostyál Ferenc elhunya miatt idén év elején újra kellett szervezni eredetileg tervbe vett jelentkezéseinket, Végül egy nyolckeretes, két ötkeretes, és két egykeretes anyaggal jött össze a FIP komisszeri szabályzata szerint a teljes jogú részvételhez tőlünk várt 20 keretnyi versenygyűjtemény, amit három irodalmi nevezéssel egészítettünk ki.

A gyűjtemények kiszállításának előkészítése során hónapokig megoldatlan, komoly problémát okozott, hogy a szervezők elzárkóztak a kissé ugyan költséges, de a mi gyakorlatunkban már régóta jól bejáratott ATA-CARNET vámeljárással alkalmazásától. Más helyette viszont sokáig nem ajánlottak, hanem hónapokon át időnként a saját vámhatóságukkal folytatott, soha véget nem érőnek tűnő tárgyalásokról adtak hírt. Bár ez végül eredményre vezetett, ám csak az utolsó héten bocsátottak rendelkezésemre egy gyűjteményjegyzéket és értéküket tartalmazó, fizetési kötelezettség nélküli számlát. Ezt – két vámügynökség, egy magyar és egy ottani támogatásával – mindkét vámnál használni tudtam. A magyar vámiratok előállítására e kétsédelem miatt azonban pusztán csak két munkanapunk maradt, így az utazás előtti utolsó napokig komoly bizonytalanságát jelentett számomra, hogy egyáltalán el tudok-e majd indulni!

A MABÉOSZ ügyviteli szervezetében felmondás alatt álló pénzügyi ügyintézőnk pedig eközben a nála hetekkel előbb bejelentett biztosítások intézését mulasztotta el. Amikor ez kiderült, helyette szintén az utolsó két munkanapon, Kámvás Jutka titkárnőnk talpraesettségének köszönhetően ezt is sikerült rendezni. Volt tehát okunk az izgalomra még közvetlenül az indulás előtt is bőséggel...

A helyszín a kikötő mellett többszáz méter hosszan elterülő hatalmas méretű modern konferenciaközpont, a Cape Town International Convention Center (CTICC) volt, ahol a bélyegkiállítással egy időben, három szinten is, több konferencia zajlott.

Magyarországról a gyűjtemények kiszállítását is segítő egyik kiállítóval és feleségével hárman érkeztünk. A kinntartózkodás hete alatt a komisszeri feladatok ellátása mellett, szerencsére bőven jutott időnk a város és a környék nevezetességeinek megismerésére is. Idegenvezető támogatásával sok érdekességet láttunk, így például a Jóreménység-fok lélegzetelállító kilátást nyújtó több pontjára, Christian Barnard professzor első szívátültetésének emlékét őrző kórház-múzeumba, kulturális örökségi helyszínekre, a csodálatos Kirshenbosh botanikus kertbe és természetesen egy „kihagyhatatlan” szafari parkba is.

A nemzetközi bélyegkiállítás mintegy 2.000 keretnyi, 505 versenygyűjteménye keddtől szombatig két rotációjában volt látható, azaz szerdáig csak az első rotációba tartozó postatörténeti, légiposta és tematikus gyűjtemények, és csak ezután a többi. A kiállítási teremben ugyan lett volna ugyan hely, de a szervezők csak 1.000 erre az alkalomra gyártott modern kerettel rendelkeztek. További, mintegy 500 keretüket a bajnokok osztálya, a tiszteleti osztály,

az irodalmi osztály, és a szervezők nemzeti I. rangú kiállítása töltötte meg, rotáció nélkül. Ezek tehát jóval hosszabb ideig voltak megtekinthetők, míg az előzőek tanulmányozására sajnos csak meglehetősen rövid idő állt rendelkezésre.

Annak ellenére, hogy mindkét rotáció gyűjteményeinek értékelésére felhasználható, legalább két napnak elegendőnek kellett volna, a szokásos, két-háromfős zsűricsoportoktól több esetben is meglehetősen felületes sőt, tévedésekkel is terhelt visszajelzéseket kaptunk. E 80 körüli pontszámok vagy azonosak voltak, vagy még rosszabbak is voltak a más helyeken korábban elért szinteknél. Míg Bánás Artúr Viktória vízesésről szóló egykeretes gyűjteményének a legutóbbihoz képest közel 10 alacsonyabb értékelésére adott magyarázat és a fejlesztésre adott javaslatok a tematikus zsűricsoport részéről valóban megfontolásra érdemesek voltak, a hagyományos osztály, valamint a légiposta osztály mindössze két tagú zsűricsoportjai viszont felületességről és tévedésektől árulkodó visszajelzéseket adtak - jelentős visszaesést mutató - értékeléseikhez, aminek során számos jelentős, tartalmi fejlesztésre sem voltak figyelemmel. Ebből levonható tanulság, hogy a jövőben lehetőségeink szerint törekednünk kell rá, hogy mindenütt legyen magyar zsűror, akinek módja van szóvá tenni a kiállítóink gyűjteményeinek esetleges téves pontozódását, mert ezt más nem teszi meg helyettünk.

Az irodalmi osztályban egyik legnagyobb sikerünket jelentette a large vermeil eredmény amit dr. Sebestyén Imre két szerzőtárssal készített munkája a „Lemezhibák a magyar postabélyegeken 1946-1956” című kézikönyv és katalógus ért el. Molnárt Gézával írt másik könyve, az 1973-as Tájak - városok kiadás lemezhibáiról, valamint a MABÉOSZ 100 évét bemutató könyv vermeil szintet ért el.

Gyűjteményeink közül az illetékjegy osztályban Habsburgok szignettáit bemutató gyűjtemény bangkoki 2017-es large vermeil eredményét ismetelte meg, igaz ezúttal már öt helyett nyolc kereten már 4 ponttal többel, így a 89 pontos legmagasabb magyar eredménnyel, egy pont híján az aranyérem közelébe jutott.

A kiállítás a megszokott kisebb zökkenők ellenére jól szervezett és takarékosan megoldott volt. Elmaradtak a szokásos fogadások, sőt, a szokásos díszvacsorával összekötött palmares helyett is csak egy rövid állófogadással összekötött eredményhirdetésre került sor. Az épületben viszont bőven nyílt lehetőség találkozók és előadások tartására, egymás közelében, könnyen megtalálhatók voltak a rendezvényt kiszolgáló, tágas, kényelmesen bútorozott, világos helyiségek.

Az alkalomra készült új keretek kicsit szűkebbek voltak a szükségesnél, a sínek közt mind egyik keret alsó sorában pár milliméter hiányzott a magasságból ahhoz, hogy a lapok nyomorgatás nélkül elférjenek. A kereteket nem üveggel, hanem hajlékony plasztiklappal zárták, melynek felhelyezése közben a legnagyobb óvatosság ellenére is, a szépen elrendezett lapok gyakran elmozdultak, ez a gyakran csak alig javítható, rendetlenség pedig jelentősen rontva a gyűjtemények összképét. E már többször is tapasztalt probléma tanulsága, eredetileg hogy az A4 magasságú kiállítói lapokat célszerű a tasakkal együtt kicsit alacsonyabbra, maximum 295 milliméteresre vágni.

A kiállítás programja és katalógusa weboldáról letölthető volt ugyan, de a pdf állományokban szövegre keresni sajnos nem lehetett, így használhatóságuk nem különbözött lényegesen ki nyomtatott változatuktól. A kiállítás weboldala a felkészülést dokumentálta, de magát a kiállítás eseményeit már nem adott hírt, így ott a palmares mindmáig nem található meg. Mivel takarékoság jegyében nyomtatott palmares sem készült, az eredményekről és a pontértékelés

részletiről csak a komisszerek számára a BIN ROOM-ban egy példányban kihelyezett nyomtatott lapok fotózásával lehetett csak információhoz jutni.

CAPE TOWN 2022 SPECIALISED WORLD STAMP EXHIBITION				Kezelés	Jelentőség	K+J	Ismeret, kutatás	Állapot	Ritkaság	A+R	Bemutató	Összpontszám	Értelem		
MULTIFRAME - AE - TR - REV															
519 - 523	Loveli, György	Hungary	Postal documents of the international air mail service to and from Hungary till 31.12.1933	15	7	22		29	9	16	25	4	80	V	
1089 - 1093	Szucs, Karoly	Hungary	On the rough road of independence – Beginnings of domestic stamp production in Hungary (1870 - 1890)	15	7	22		31	7	16	23	4	80	V	
1237 - 1244	Szucs, Karoly	Hungary	Spreading the stamping of documents in the Habsburg Empire by Hungarian eyes	17	9	26		32	9	17	26	5	89	LV	
1FR - LÉGIPOSTA				Kezelés	Jelentőség	K+J	Ismeret, kutatás	Állapot	Ritkaság	A+R	Bemutató	Összpontszám	Értelem		
422	Loveli, György	Hungary	Interim use of Czechoslovakian stamps during the monetary reform period (01.06-18.06.1953)	16	6	22		31	8	13	21	4	78		
1FR - TEMATIKUS				Cím és terv	Kifejtés	Újszerűség	Feldolgozás	Tematikus I+K	Filatéliai I+K	Ismeret, kutatás	Állapot	Ritkaság	A+R	Bemutató	Összpontszám
681	Banas, Artur	Hungary	A miracle of a great discovery, the Victoria falls	12	12	5	29	12	12	24	9	15	24	5	82
IRODALOM				Tartalom	Jelentőség	Technikai megoldás	Bemutató	Összpontszám	Értelem	Megjegyzés					
1402	Sebestyén, Imre	Hungary	Plate Flaws on postage stamps from the Line titled landscapes – Cities 1973			34		34		14	5	87	LV	Transfer to Lit (Catalogue)	
1405	Szucs, Karoly	Hungary	100 years of Mabeosz/Mabeosz 1922 - 2022			31		33		12	4	80	V		
1428	Sebestyén, Imre	Hungary	Plate Defects on Hungarian postage stamps 1946 - 1956			32		33		13	5	83	V		

A katalógusban közzétett programtól az utolsó napon kisebb eltérések voltak, pl. a zsűrivel való konzultációt, és a kiállítás bontásának időpontját több órával előbbre hozták. A komisszerek programjáról az első nap szóbeli és hiányos tájékoztatót kaptunk. Feladataink időrendje az egész héten érezhetően improvizált volt, menet közben alakult. Egy előre előkészített, átgondolt ütemterv jelentősen megkönnyíthette volna, hogy minden feladatunkra időben felkészülhessünk. A tapasztalt komisszerek már régóta összeszokott, nemzetközi csapata azonban könnyen tette túl magát ezeken a nehézségeken, min újak pedig gyorsan megtanultak tőlük a tudnivalókat.

A bajnokok osztályának nagydíját Belgium első kiadásáról szóló gyűjteményével a liechtensteini Jan-Huys Berlingen kapta, aki ezzel rekordot felállítva az idei évben már a harmadik nemzetközi nagydíjat nyerte el. A nemzeti nagydíjat a dán Lars Jørgensen, a nemzetközi nagydíjat a német Alfred Schmidt nyerte el. Érdekes megjegyezni, hogy ezt az eredményt mindhárman a tradicionális felépítésű gyűjteményekkel érték el!

A kiállítás eredmény-hirdetését a FIP zászlójának átadása zárta a következő, jövő év májusában Essenben tartandó általános világkiállítás rendezőinek. A jelentkezések visszaigazolása épp e napokban erre érkezett meg, aminek alapján a magyar gyűjtemények magas színvonalú részvételére számíthatunk.

Budapest, 2022. november 15.

Szűcs Károly
a Cape town 2022 kiállítás magyar komisszere